

Obrazložitev gibanja donosnosti VEP SODPZ v letu 2022:

Mesec	Dejanska donosnost		Zajamčena donosnost		Čista vrednost sredstev (v 000 EUR)	Zajamčena vrednost sredstev (v 000 EUR)	
	VEP	mesečno	YTD	mesečno			YTD
sep. 2022	0,8434	-2,32 %	-9,63 %	0,00 %	0,03 %	830.385	826.095

Leto 2022 je zaznamovano z zviševanjem inflacijskih pritiskov in šibko gospodarsko rastjo svetovnega gospodarstva. S spoznanjem, da inflacijski pritiski niso samo kratkoročne narave, k čemur je dodatno močno prispevala tudi ruska vojaška invazija v Ukrajino, so svetovne centralne banke začele oziroma nadaljevale z normalizacijo denarnih politik, z namenom zajeziiti rast cen proizvodov in storitev. Ameriška centralna banka je v letošnjem letu dvignila obrestno mero že 5krat, skupaj za 3 odstotne točke. Evropska centralna banka je z zviševanjem obrestnih mer začela kasneje, tudi zaradi specifičnih okoliščin v Evropi, kot so bližina vojne v Ukrajini, odvisnost od ruskih energentov, različni fiskalni položaji med evropskimi državami. Prvič je obrestno mero zvišala v mesecu juniju, skupaj v letošnjem letu že 3krat v skupni višini 2 odstotni točki (iz 0% na 2%). Ob zviševanju obrestnih mer s strani centralnih bank se pojavlja vprašanje, ali bo centralnim bankam uspelo zajeziiti inflacijo brez povzročitve recesije (t.i. mehke pristaneke) ali je omenjeno možno le ob občutnem zmanjšanju povpraševanja (recesiji- t.i. trdi pristaneke), na kar nakazujejo tudi posledice tovrstnih aktivnosti v preteklosti.

Dogodki na trgu finančnih instrumentov odražajo stanje v realni ekonomiji ter hkrati v cene le teh vračunajo prihodnja pričakovanja. Na trgu se je povečala volatilnost cen, delniški trgi so zabeležili padec, zviševale so se donosnosti dolžniških instrumentov ob hkratnem širjenju kreditnih pribitkov tako na državnih kot na podjetniških obveznicah. Zviševanje donosnosti dolžniških instrumentov pomeni padec cen teh naložb, širjenje kreditnih pribitkov pa, da je padec cen bolj tveganih dolžniških instrumentov večji kot padec netveganih državnih obveznic. Letošnje leto predstavlja odstopanje od negativne odvisnosti med gibanjem cen delnic in gibanjem cen obveznic, ki služi kot osnova za ustrezno razpršitev tveganja v portfelju. Še več, ob padcu vrednosti delniških naložb, smo v letošnjem letu zabeležili še intenzivnejše padce cen naložb v obveznice.

Kljub temu, da SODPZ zasleduje konzervativno politiko investiranja in je, ob ustreznem razpršitvi naložb, pretežni del portfelja investiran v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, pa smo v letu 2022 zabeležili padec vrednosti VEP v višini -9,3%. V enakem obdobju so delniški trgi v povprečju izgubili 13% (svetovni delniški indeks, merjeno v valuti EUR), državne obveznice 17,7% (indeks evropskih državnih obveznic), podjetniške obveznice pa 14,6% (indeks podjetniških obveznic v valuti EUR).